

ככל אשר אני מראה אותך

1. נתיב אהבת ריע פסקה ג

שמעון בן פזי אומר מציון פסוק כולל יותר והוא את הכבש האחד תעשה בבוקר וגו'. עמד ר' פלוני על רגליו ואמר הלכה כבן פזי דכתיב ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן וגו'.

...ומה שאמר בן פזי את הכבש האחד תעשה בבקר הוא כלל גדול בתורה יותר, רצה לומר מה שהאדם עובד הש"י בתמידות הגמור והוא עבדו, וכמו שהעבד לא סר עבודתו מן אדון שלו רק הוא עובדו תמיד, ולכך אמר את הכבש האחד תעשה בבוקר וגו' שזה נאמר על קרבן תמיד שחר וערב דבר זה הכלל בתורה, שתכלית המכוון שיהיה האדם עבד להקב"ה וכל שאר התורה פירושה שע"י המצות הוא עובד את בוראו לגמרי.

2. שמונה קבצים / קובץ ב / כ.

הצפייה לבנין המקדש ולעבודת הקרבנות היא השאיפה היותר אצילית ויותר עליונה מכל מה שכל רוח עדין וכל נשמה שרית עליונה יכולה לצייר... כשמשתחררת נפש הבהמה מאסור גוייתה על ידי המחשבה האנושית, בקרבן לד', מתאחדת היא עם רוחניות מחשבה אצילית, מרוממת עימה סכום עליון ועשיר מאד מכחות החיים, והעולם מתנועע למעלה למעלה.

2א. עולת ראיה / חלק א / עמוד קסג

פריים בני בקר שנים, ואיל אחד, כבשים בני שנה שבעה תמימים. הקדושה המתאימה אל תכן הזמן, מעלה את הכח המעשי, כח העבודה שבחיים ובמציאות, להיות כל תוצאותיו קדש לד'. כפול הוא הכח המעשי, "רב תבואות בכח שור": הכח השואב את עז המפעל ממקורו, והכח המשלח את מעינותיו ופלגיו לכל מקצועות המפעלים כולם, מתקשרים בקשר הקדש להיות מכוונים לחפץ ד' אל עליון בעולמיו. פריים בני בקר שנים. **ב2.** לעומת שבעת ימי בראשית, הערכת הזמנים, שבעת כבשים בני שנה, העלאת המשך החיים המתלבש בזמן מראשית נטיתו.

3. ספר נתיבות עולם א - נתיב התורה - פרק יא

קרבן תמיד הוא כבוד השם יתברך ביותר מפני שהוא תמיד ואינו בזמן מיוחד כאשר הם שאר הקרבנות... לפי שהשכל הנבדל אינו תחת הזמן, כי אין הזמן רק לדברים הגשמיים שהם תחת הזמן, אבל דברים הנבדלים לא נתנו תחת הזמן, ודבר זה ידוע.

4. שפת אמת ספר שמות - פרשת תרומה - שנת [תרמ"ט]

ככל אשר אני מראה אותך... כי בחי' מרע"ה הוא אספקלרי' המאירה שאין שייך בו ראי' רק ידיעה כדאי' שכינה היתה מדברת מתוך גרונו של מרע"ה וז"ש מראה אותך וכן כתי' אתה מראה בהר שכל ציור המשכן וכליו הי' נחקק בצורת מרע"ה. וכן תעשו כשנסתכלו בני' במרע"ה קיבלו הארה לתקן כל המעשים אחריו. וכוזה נמצא בכל איש ישראל בפרט ג"כ שמתגלה בו איזה הארה כפי דעתו. ואחר זו הנקודה צריך לתקן ולהמשיך כל המעשים. וזה ככל אשר אני מראה וכו' וכן תעשו. וכדאיתא בזוה"ק בפסוק נודע בשערים בעלה כל אחד לפי מה דמשער בלבו.

4א. שמונה קבצים / קובץ א / תשסג.

הקרבנות, הננו משיגים אותם לא רק עבודות חיצוניות סימבוליות, אלא תיקונים, פעולות שהעולם מתבסס על ידם. אמנם התוכן הסימבולי הוא תוארם, לבושם וגופם, וברור הדבר שיחס גדול יש להצורך הסימבולי עם הצורך הפנימי.

4ב. המלבי"ם על שמות כה, א ב"רמזי המשכן"

בגוף האדם הפרטי נמצא שלש חלוקות: **א.** הראש והגלגולת, שהוא מעון ומשכן לנפש המשכלת. **ב.** מן הצואר עד החזה, שם תשכון הנפש החיונית שמשכנה בלב. **ג.** חלק התחתון של הגויה מן החזה ולמטה, שם משכן נפש הטבעית... וכן היה במשכן המזבח האוכל ומעכל את המזון הרוחני ולחם ד'. ובמחיצה השלישית היו הארון והלוחות וספר התורה, שהוא דומה למת, ששם משכן הנפש המשכלת.

5. דרך חיים בשער א פרק ד:

וביאור זה כי האדם מתדמה אל בית המקדש שכמו שבית המקדש הוא נבדל מכל האדמה כך האדם נבדל מכל הנבראים שעל פני האדמה... וזהו שנחשב כאלו נבנה בית המקדש בימיו כי האדם עצמו הוא דמיון אל בית המקדש כמו שהתבאר, וכבר ביארנו זה במקום אחר גם כן, ובא לומר כי האדם הוא דמיון בית המקדש ולפיכך יקדש האדם עצמו גם כן עד שהוא בית המקדש גמור. ועוד שאמר יהי רצון שיבנה בית המקדש במהרה בימינו וכו', ואמר כי עכשיו שאין בית המקדש הנה האדם עצמו הוא בית המקדש כמו שבארנו למעלה, ועוד יתבאר בסמוך עוד המאמרים האלו.

5א. נפש החיים שער א פרק ד:

ויש לומר על דרך זה הפסוק ועשו לי מקדש וגו', ככל אשר אני מראה אותך וגו'... אל תחשבו שתכלית כונתי היא עשית המקדש החיצוני, אלא תדעו שכל תכלית רצוני בתבנית המשכן וכל כליו, רק לרמוז לכם שממנו תראו וכן תעשו אתם את עצמכם שתהיו אתם במעשיכם הרצויים כתבנית המשכן וכליו, כולם קדושים ראויים ומוכנים להשרות שכינתי בתוכם ממש, זהו ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם דייקא שככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן וגו', תכלית כונתי שכן תעשו את עצמכם.

6. עולת ראיה / חלק א / עמוד קל

שנים ליום עולה תמיד. ישנם דברים, שלגביהם נחשב היום והלילה, המעלי"ע כולו, לענין אחד, וישנם דברים, שאנו חושבים בהם את היום ואת הלילה, שעושים יחד ערכו של יום, לשני ענינים, שאע"פ שהם מחוברים יחד, בהטבעת כח היום, מ"מ התכן הפרטי הוא מתחלק בהם.

6א. עולת ראיה / חלק א / עמוד קלא

את הכבש אחד תעשה בבקר, ואת הכבש השני תעשה בין הערבים. כמו שיש הבדל בין יום ולילה... ככה יש הבדל בפנימיות הערך של קרבנות התמיד הללו, בין קרבן השחר וקרבן בין הערבים של התמידים. וכמו שיום הבדל פנימי בין קריאת שמע של שחרית לקריאת שמע של ערבית, שק"ש של ערבית היא יותר קרובה אל רשם הטבע, "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה", שמרחק ההבטה בא בלילה ע"י הכוכבים... וק"ש של שחרית יותר היא קרובה אל המעין הפנימי אל הופעת התורה.

7. נתיב אהבת ריע פסקה ג

ואמר דהלכה כבן פזי משום דכתיב ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו וכן תעשו, ומדשנה הכתוב לומר וכן תעשו וכבר הזהיר לפני זה על עשיית המשכן, וכפל אזהרה הזאת מפני כי דבר זה הוא כלל גדול בתורה הוא העבודה ולכך שנה בו לומר וכן תעשו לחזק הדבר ביותר, כי צוואת המשכן הוא על העבודה. ומי"מ התבאר לך בדברים אלו אשר אמרנו כמה גדול הוא אהבת חבירו שהוא כלל גדול בתורה:

4. נפש החיים שער א פרק ד:

יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ, ולכן האדם מעם הקודש שכולל גם כן כל סדרי בראשית וסדרי המרכבה כלל הבריאה כולה, הוא גם כן דוגמת ותבנית המשכן והמקדש וכל כליו, מכוון בסדר התקשרות פרקי אבריו וגידיו וכל כוחותיו.

7. ספר שמות פרק כה

(ח) וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם: (ט) כָּל אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵרָאֶה אוֹתְךָ אֵת תְּבִנְתֵּי הַמִּשְׁכָּן וְאֵת תְּבִנְתֵּי כָּל כְּלָיו וְכֵן תַּעֲשׂוּ: 7

עע

מאורות הראיה - שבועות / בין פסח לעצרת

משפט כהן, סי' קכד, עמ' רעג) בסוגיא דמנחות ד' ס"ה: (מנחות סה:) מריש ירחא דניסן עד תמניא ב"י אתוקם תמידא, שהיו הצדוקים אומרים יחיד מתנדב **קרבן תמיד** כו', ומתמניא ב"י עד סוף מועדא איתוקם חגא דעצרתא, שהיו הצדוקין אומרים עצרת לאחר השבת.

כבר העירו בעלי פלפול ז"ל מפני מה חדשו הצדוקין את טענתם על עצרת, שהוא אחר השבת, דוקא אחר שנוצחו בענין **קרבן תמיד**, שאינו בא משל קרבן יחיד. ועי' מש"כ בזה בדורש לציון. ולע"ד י"ל, דהנה חג השבועות לדין הוא יום מתן תורה, ואפי' אם בז' ניתנה מ"מ יום א' שהוסיף משה מדעתו לא נחשב, ומי"מ מעיקרא הוסכם להנתן תורה ביום זה, או שיהי' אפי' יום א' קודם כבר נגמרה ההכנה, ושייך יום זה למת"ת. אבל לפי"ד הצדוקין אין זה שייך כלל למת"ת, וכבר כ' חת"ס ז"ל בת', דלדידהו אין שמחה במת"ת שהי' ע"י כפי', אך במ' תנחומא א"י שהי' הכפי' על תושבע"פ, ותושב"כ קבלו בשמחה, אבל לדידהו, שכופרים בתושבע"פ, אין מקום לשמחה. ויש להוסיף, דבאמת כיון שקבלנו תורה שבכתב בשמחה גם שבע"פ כלולה בה, שבאמת מי שאין לו שבע"פ אין לו שבכתב ג"כ, אלא שמתחלה חשבו ישראל כי שבע"פ אינה פירוש לתושב"כ אלא כ"א הוספת מצות, אבל כשנוכחו לדעת שאינו כ"א פירוש א"כ היינו הך ושייכא שמחה בתרוייהו. והנה מפי' "ואספת דגנך" (דברים יא יד) יש להכות על קדקד הכופרים בתושבע"פ, כי חז"ל אמרו (ירושלמי ברכות א ה) שהוא צריך להאמר מפני שהכתוב אומר (יהושע א ח) "לא ימוש סה"ת... והגית בו יומם ולילה", ולכופרים בתושבע"פ אין סברא לומר יומם ולילה כפשוטו, בתושב"כ לבדה, אבל בתושבע"פ אין לה קצבה. נמצא דמשום קרא ד"ואספת דגנך" לא יוכלו לכפור בתושבע"פ, א"כ יתכן להיות יו"ט זה ביום מת"ת, ונוח לומר ממחרת השבת שהוא יו"ט. אבל בירושלמי פסחים ר"פ מקום שנהגו איתא, ד"ואספת דגנך" איצטריך שיהי' מותר במלאכה, שלא תאסר לכל ישראל, מפני **קרבן התמיד** שכולם שייכים בו, א"כ כ"ז שחשבו **שקרבן תמיד** הוא יכול להיות קרבן יחיד א"צ קרא ד"ואספת דגנך" להתיר מלאכה, שהרי אינם שייכים כולם **בקרבן תמיד**, שנאמר שתאסר להם מלאכה, אלא איצטריך להתיר לגבי מצות "והגית בו יומם ולילה", וא"כ ע"כ יש תושבע"פ, דשייך בה "יומם ולילה" ולכן ראוי שיהי' עצרת יו"ט למת"ת. אבל כיון שנצחום, **שקרבן תמיד** הוא קרבן צבור דוקא, א"כ צריך "ואספת דגנך" לשרויי לכולם מלאכה מצד **הקרבן התמיד** שהוא של כולם, ולא משום "והגית בו יומם ולילה", ולכן פקפקו לומר שיתכן ברשעתם לכפור במציאות תושבע"פ, ואין להם יו"ט במת"ת, והוא רק ממחרת

עולת ראיה / חלק א / עמוד קכח

את קרבני, לחמי לאשי, ריח ניחחי. התכן המקודש של הקרבן, ביחוד קרבן התמיד, הממשיך את הקדושה התמידית, שהיא נערכת בתור שפעת החיים עצמם שאינה פוסקת, הוא כולל בתוכו את הקוים הראשיים של מטרת הקדש הזאת בצורה זו: האחד, המגמה של קרבת ד' בנשמת האומה בכללותה, בכל חייה ורגשותיה. השני, ההתאחדות האלהית עמה בטבע הרוחני של מציאותה והיותה. השלישי, הוא הפעלת פעולות החיים, שיהיו נמשכות ע"פ ערך הפלא הקדוש הזה של ההתאחדות האלהית ברוח האומה. הרביעי, נחת הרוח, והנעימות של העדנה הפנימית, שתהיה חשה, בכל כללותה, ובהשפעה על פרטית כולם, מתוך הקשר האלהי הזה ומתוך צביון החיים שבאים ומופיעים על ידו.

... **קרבן התמיד**, שבא להמשיך את אותה הקדושה התדירית, שהיא ראויה שלא תהיה נפסקת בשום זמן, ושתהיה בכל עת ובכל רגע פועלת את פעולתה הנאצלת, **שקרבן התמיד** הוא פועל להסיר את המניעה התדירית, המתקוממת מתוך המחשכים לעומת אורו הקדוש העליון, ההולך תמיד ונשפע בכל מקום שהדרך נפנה לפניו. וכל המפעלים הרוחניים הכבירים, שנעשים בכל ההויה, בתכונת ההתאחדות של אור החיים האלהיים, שבתיאור לחמי, והופעת הפעולות הקדושות, שהן מתכונת לאשי, והזרחת האורה של הענג והעדן האלהי, שבתאר ריח ניחחי, - יסוד הכל הלא הוא בא מתוך קרבת אלהים, שהוא תכן משפיע כל האור, כל החיים, כל הטוב וכל העדן. תשמרו להקריב לי, לקרב ולהעלות אל הרום העליון, לאור פני מלך חיים. והנה הזמנים, לכל פלגות נקודותיהם, הם מושרשים ביסוד ההויה העליונה, והמועד, הנועד להופיע בו רשם מיוחד, של אור קדושה מיוחדת, מוכרח הוא שימלא תפקידו, כי דוקא בנקודה זו הוא מוכשר לעשות את מפעל קדשו ולא בנקודה אחרת. ע"כ המועד הוא מקושר ומיוחס אל יסוד ההקרבה בכל פרטיותה, במועדו. והסכום הכולל הוא לעמוד על המשמר, ששום הופעה קדושה שוטפת לא תשאר בלא קליטה, בעולם החיים והארת הנשמות וכל היקום, המוכן להיות מתעלה ע"י אור קדשו. תשמרו להקריב לי במועדו.

ואמרת להם, זה האשה אשר תקריבו לד'. מכל הכחות הנפלאים האלהיים, הבאים ומופיעים באורם העליון ע"י קדושת הקרבן הקדוש הזה, התמיד, שכולם הם נעלמים וכמוסים מאד, באים בתור קדושה גנוזה, מעטרים ומעלים את פנימיות הערך הקדוש של הכלל ושל הפרט, של האומה ושל העולמות כולם, - מה שהוא נתן להגלות ולהאמר להם, להכלל כולו, הוא הערך של הכח הקדוש, המופע מקדושת קרבן התמיד, המחדש את המפעלים לטובה, בקדושת החיים של המצוה ושל הקדושה והטהרה המעשית, שהוא בא מיסוד של לאשי, שבשביל כך נקרא קרבן זה ביחוד האשה. זה האשה, זה תאמר להם באופן מפולש וגלוי, ועל ידי הגלוי

עולת ראיה / חלק א / עמוד קכז

קרבן התמיד. אותה השטיפה, של הקדושה התמידית, אשר אין מעצורים לה, ושהיא תמיד פועלת וחייה, שזו היא הפעלת קדושת קרבן התמיד, היא נפגמה ביחוד ע"י חורבן ביהמ"ק. אף אם בעת רצון לפעמים אור קדוש מופיע מתוך מחבואו, הרי זהו רק מזמן לזמן, אבל המשך הקדושה התמידית שרק היא הנה הערובה לבלי הכשל בכל ההתאחדות האלהית ברוח האומה. הרביעי, נחת הרוח, והנעימות של העדנה הפנימית, שתהיה חשה, בכל כללותה, ובהשפעה על פרטית כולם, מתוך הקשר האלהי הזה ומתוך צביון החיים שבאים ומופיעים על ידו. מפני כך פרט את כל הפרטים הללו: את קרבני, הענין והמפעל הקדוש, הגורם בסגולתו את קרבתי, לחמי, הפועל את ההתאחדות התכונית הטבעית עם הקדושה האלהית, כדוגמת הלחם, המזין ומקשר ע"י כחו הפלאי את נשמת החיים עם הגויה וכחותיה, לאשי, כח האש וחומו הוא הפועל הגורם להמפעלים שיעשו, וכן היא המטרה של הופעת הקדש, שע"י הארת הקרבן, והתמיד ביחוד, על כל מפעלי החיים. ועל כולם העדן והענג של הקליטה הרוחנית, וזיו העליזה בהארת הנשמה, הבאה מקדושת הקרבן הקדוש הזה, המיוחד בתדירות השפעתו המתמידה. את קרבני, לחמי, לאשי, ריח ניחחי.

(1) תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קב/ב

דאיתפח הדר קא דריש אמרי לא קבילת עלך דלא דרשת בהו אמר אינהו מי הדרו בהו דאנא אהדר בי רב אשי אוקי אשלשה מלכים אמר למחר נפתח בחברין אתא מנשה איתחזי ליה בחלמיה אמר חברך וחברי דאבוך קרית לן מהיכא בעית למישרא המוציא אמר ליה לא ידענא אמר ליה מהיכא דבעית למישרא המוציא לא גמירת וחברך קרית לן אמר ליה אגמריה לי ולמחר דרישנא ליה משמך בפירקא אמר ליה מהיכא דקרים בישולא אמר ליה מאחר דחכימתו כולי האי מאי טעמא קא פלחיתו לעבודת כוכבים אמר ליה אי הות התם הות נקיטנא בשיפולי גלימא ורהטת אבתראי למחר אמר להו לרבנן נפתח

נתיב העבודה, ג

ולמאן דאמר תפלות נגד תמידים תקנו, ר"ל כי התמידים שצוה השם יתברך להודיע כי העולם הזה הוא שב ומתקרב אל השם יתברך ואם לא היה שב אל השי"ת לא היה אל העולם קיום בעצמו,

השחרית הוא כמו התחלת העולם וקרבן בין הערבים שהוא גמר היום, ומזה הטעם עיקר התפלה עם הנץ החמה ועם דמדומי חמה דוקא שהוא השלמת היום רק דחיישינן שמא יפשע.

וזה כי מצד השם יתברך שהוא אחד ואין זולתו הכל שב אליו כי אין ראוי שיהיה דבר שאין שב אליו, כי כאשר הכל שב אליו השם יתברך הוא אחד ומיוחד וכמו שהתבאר בתחלת הנתיב,

ולפיכך אברים ופדרים שנשארו מן ההקרבה שהיה ביום מקריב בלילה מפני שהכל שב אל השם יתברך עד שהוא אחד ואין זולתו וזהו גמר העבודה וההקרבה. כי שנים הראשונים שהם שחרית ומנחה מצד המציאות שיש בעולם שנתלה בעלה יתברך ולכך התפלות האלו הם ביום והם חובה על האדם, אבל תפלת ערבית רשות מפני כי התפלה הזאת אינה מצד המציאות שהכל נמצא מאתו והמציאות שב אליו, אבל קרבן אברים ופדרים אינו רק מצד שאין זולתו יתברך, ולפיכך התפלה הזאת כנגד אברים ופדרים שלא נתאכלו על המזבח והעבודה הזאת הוא בלילה שהוא חושך לא נחשב מציאות רק היום נחשב מציאות, ולפיכך התפלה שהיא מצד המציאות שב אליו יתברך וזולתו יתברך ואין זה מצד המציאות לכך היא בלילה, ותפלת שחרית ותפלת מנחה הם כנגד הקרבן שהוא ביום כאשר הקרבן הוא בצורתו כי הצורה היא המציאות ושוחטין הקרבן כאשר הוא בצורתו, וזה כי העולם הזה (מצד) עם מציאות צורתו נתלה בו יתברך, אבל תפלת ערבית אינו רק פדרים ואימורים שלא נתעכלו ואין בהם צורה רק שיהיה הכל עולה אל השם יתברך ולא נשאר דבר עד שאין זולתו.

נועם אלימלך, ספר שמות, בא י"ד:ד'

נחזור לעניינינו, "זכר" הוא רמז להנ"ל שיוציא וידבר בפיו שהוא עושה לשם הקב"ה ושכינתיה, "בן שנה" פירוש שצריך אדם להזדכך עצמו עד שיהא כבן שנה נקי בלא חטא, כדרשינן בגמרא על "ובן שנה שאול במלכו" - בן שנה בלא חטא כדפירשתי לעיל, "מן הכבשים ומן העזים תקחו", נ"ל דהנה כתוב "את הכבש אחד תעשה בבוקר ואת הכבש כו", י"ל הפירוש כך, דהתורה רמזה לנו שני מדריגות אשר יעשה האדם וחי בהם, "כבש" הוא לשון דרגא ומעלה, והיינו הדרגא האחד יעשה בבוקר דהיינו החסדים, דבוקר הוא חסד, שצריך הצדיק לעורר החסדים העליונים, "ואת הכבש כו' בין הערבים", דהיינו דרגא ב' בתשובה על עוונותיו אשר יעבור חלילה, ד"ערביים" הוא לשון חושך.